

นายชาเดร์ แวเต็ง

นายชาเดร์ แวเต็ง ส่วนชื่อ เวกาเดร์ แวเต็ง เป็นชื่อที่รู้จักกันทั่วไปก่อนที่จะได้เป็นศิลปินแห่งชาติ ซึ่งเป็นชื่อที่ปรากฏในบัตรประชาชนด้วย ส่วนชื่อในฐานะศิลปินแห่งชาติ คือ ชาเดร์ แวเต็ง ศิลปินแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๓๖ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีพื้นบ้าน) เกิดเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๔ ที่ปัตตานี โดยได้เติบโตที่อำเภอรามัน จังหวัดยะลา มีอาชีพหลักเป็นช่างทอง ออกแบบทำทองรูปพรรณต่างๆ ชำนาญการทำแหวนมากเป็นพิเศษ โดย ชาเดร์ แวเต็ง ได้เรียนวิธีการทำแหวนจาก “ครูเจาะสามแม” ที่อำเภอรามัน จังหวัดยะลา ตอนอายุประมาณ ๑๘ ปี (ก่อนที่จะเรียนวิธีทำแหวนได้เป็นช่างทำตัวถังรถยนต์มาก่อน)

นายชาเดร์ แวเต็ง ได้สมรสเมื่ออายุได้ ๒๙ ปี มีบุตร ๒ คน ธิดา ๓ คน ปัจจุบันอยู่กับครอบครัวที่บ้านเลขที่ ๒๔๐/๑ หมู่ ๑ ถนนรามโกมุท ตำบลยามู อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี ท่านฝึกการเล่นดนตรีโดยวิจิตรจำจากนักดนตรีรุ่นพี่ตั้งแต่เด็กๆ เครื่องดนตรีที่ชอบเป็นพิเศษ คือ การสืโวโอลิน นอกจากนั้นท่านยังเล่นแมนโดลิน รำมะนาเล็ก รำมะนาใหญ่ มาราคัส (ลูกแซ็ก) และฆ้อง รวมถึงแอดคอดเดียนได้ดีอีกด้วยเช่นกัน

เพลงรองเง็งที่ไพเราะเป็นที่ถูกใจของคนดูอย่างยิ่ง ต้องเป็นเพลงรองเง็งจากวง “เต็นดั่งอัลลี” ที่มีเวกาเดร์ แวเต็งหรือชาเดร์ แวเต็ง เป็นเจ้าของวง ลูกวงของชาเดร์ แวเต็ง มีหลายคน อาทิ “เซ็ง อาบู” เล่นแมนโดลิน “สะเปอิ่ง ตาเยะ” ดีฆ้อง “แวสะมะแอเวดาโอ๊ะ” ดีกลอง “มะยูไซะ เจ๊ะโน” ดีกลองเล็ก “สะมาแอ มามะ” เล่นมาราคัส

นายชาเดร์ แวเต็ง มีชื่อเสียงจากการเล่นดนตรีสำหรับเต็นรองเง็งที่มี ๑๔ เพลง คือ เพลงลาฮูคูว เพลงเลนนัง เพลงบุงโจ๊ะบิซัง เพลงเมาะอินังลามา เพลงจินตาชายัง เพลงเมาะอินังยาวอ เพลงอาเนาะดีดี เพลงบุงหารำไป เพลงมาสแมเราะห์ เพลงซัมเบ็ง เพลงโยเก็ตรองเง็ง เพลงซำมาริซำ เพลงปูลาคำเปา และเพลงแกแะอูแด ชาเดร์ แวเต็ง ภูมิใจมากที่มีโอกาสได้บรรเลงดนตรีรองเง็งถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศานุวงศ์ นอกจากนี้ยังเคยพาลูกวงไปบรรเลงที่ประเทศมาเลเซียมาแล้ว ซึ่งทางมาเลเซียเคยเสนอให้ชาเดร์ แวเต็ง สอนไวโอลินที่รัฐยะโฮร์ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๒ โดยให้เงินเดือนสูง แต่ชาเดร์ แวเต็ง พอใจจะอยู่ที่เมืองไทยมากกว่า ซึ่งการแสดงที่เมืองไทยตามงานพิธีต่างๆ ทางภาคใต้ ไม่ว่าจะเป็นงานแต่งงานหรืองานเข้าสู่หนัด รวม

ทั้งงานเลี้ยงทั่วไปนั้นเดิมไม่มีค่าตอบแทนเป็นเงินค่าจ้าง อย่างตึกก็ได้กินข้าวในงานเลี้ยงนั้น นานๆ ครั้งจึงจะมีเจ้าภาพบางคนเอาเงินใส่ซองให้บ้าง ชาตรี แวเต็ง บอกว่าท่านชอบเล่น เมื่อมีคนมาเชิญไปเล่นท่านมักจะไปเสมอ ตอนหลังเมื่อตั้งเป็นวงดนตรีหลังจากได้เป็นศิลปินแห่งชาติแล้ว จึงได้ค่าตอบแทนจากการแสดงบ้าง และยังมีเงินเดือนในฐานะศิลปินแห่งชาติด้วย

ก่อนได้เป็นศิลปินแห่งชาติ ชาตรี แวเต็ง เคยได้รางวัลประกาศเกียรติคุณ “ผู้สนับสนุนการอนุรักษ์มรดกไทยดีเด่น ประจำปี ๒๕๓๕” และปีเดียวกันนี้ ได้รับรางวัล “ผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม สาขาศิลปะการแสดงดนตรีสากล” (ไวโอลิน) จากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ รางวัลเกียรติยศสูงสุดที่เป็นความภาคภูมิใจของนายชาตรี แวเต็ง คือ การได้รับคัดเลือกให้เป็นศิลปินแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๓๖ สาขาศิลปะการแสดงดนตรีพื้นบ้าน เป็นการสร้างชื่อเสียงแก่จังหวัดปัตตานีที่เป็นถิ่นกำเนิดของชาตรี แวเต็ง ด้วย